

Mesečni bilten vodnobilančnega stanja kmetijskih tal v Sloveniji za zimsko obdobje (od 1. oktobra do 31.marca) 1. – 31. december 2010

Snežna odeja je večji del decembra pokrivala ozimne posevke in jih ščitila pred niskimi temperaturami zraka. Te so se v žitorodnih predelih spustile celo do $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$. Temperature tal pod snegom so bile med 0 in $1\text{ }^{\circ}\text{C}$, na območjih s tanjšo snežno odejo pa so v dneh z niskimi temperaturami zraka nekoliko zanihale in se spustile do $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Nizke temperature zraka niso ogrozile posevkov in jih večji del decembra zadrževale v mirovanju. V mirovanju so bile tudi večletne lesnate rastline. Ob vsakokratnem sneženju je teža snega močno obremenila veje dreves. Še posebno ogroženi so bili bori in nekateri listavci.

METEOROLOŠKE RAZMERE

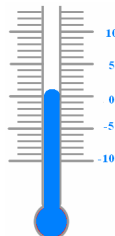
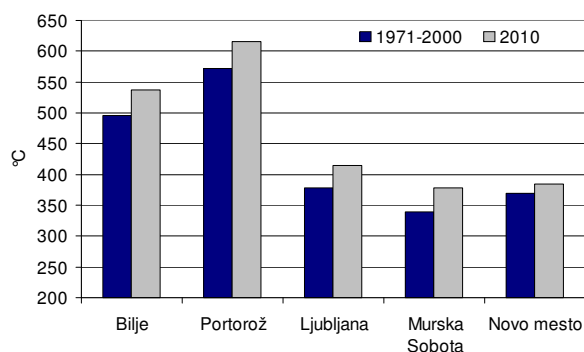
Razen dveh rahlih otoplitev, prva na začetku meseca in druga okrog božiča, je bilo decembra zelo hladno. Povprečna mesečna temperatura zraka je bila v večjem delu Slovenije do $1\text{ }^{\circ}\text{C}$, v smeri jugovzhoda in severozahoda pa za 2 do $3\text{ }^{\circ}\text{C}$ pod dolgoletnim povprečjem, v visokogorju je bil odklon celo več kot $3\text{ }^{\circ}\text{C}$. Blizu dolgoletnim povprečnim vrednostim so bile povprečne decembrske temperature zraka na skrajnem severovzhodnem delu Slovenije. V večjem delu Slovenije, predvsem v notranjosti je bilo nadpovprečno število sončnih ur, le skrajni severozahodni del Slovenije je dobil manj sončnega obsevanja kot običajno v tem času.

Padavin je bilo največ v zahodnem delu Slovenije, več kot 500 mm , decembrska količina dežja pa je padala proti vzhodu in jugovzhodu. V Murski Soboti je skupno padlo 50 mm dežja, kar je blizu dolgoletnega povprečja.

Višina snežne odeje se je postopno zmanjševala, v osrednji Sloveniji je začetnih 30 cm skopnelo pred božičem, le kak centimeter je prineslo rahlo sneženje 26. decembra.

Na Gorenjskem je bilo snega nekoliko več, na začetku meseca 70 cm , ob koncu meseca le 25 cm . V ostalih nižje ležečih predelih Slovenije je bilo ob koncu decembra le nekaj centimetrov snega.

KUMULATIVNE EFEKTIVNE TEMPERATURE ZRAKA ($>5^{\circ}\text{C}$) od 1. 10. do 31. 12. 2010 v primerjavi s povprečjem

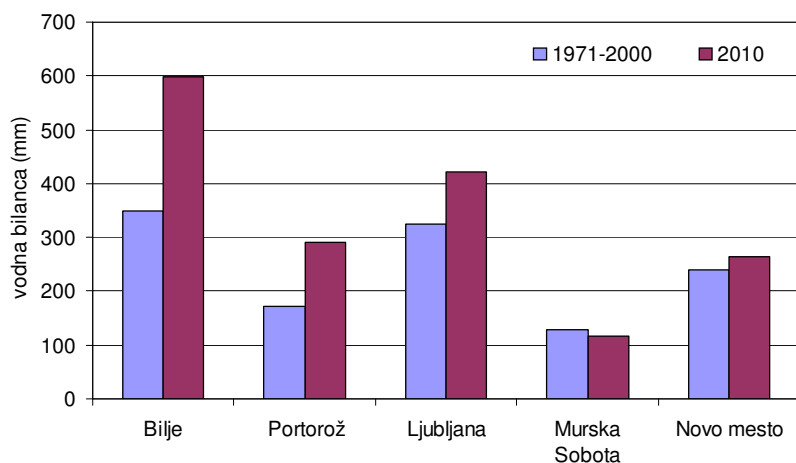
STANJE RASTLIN

Ozimni posevki in večletne lesnate rastline so bile v decembru v fazi globokega mirovanja. Posevki so se pred prehodom v mirovanje začeli razraščati, mnogi so bili šele v razvojni fazi tretjega lista.

V tem času so fiziološki procesi v rastlinah upočasnjeni ali celo popolnoma ustavljeni. Edina nevarnost, ki obstaja je hud mraz, snegolom ali žledolom. Decembra so bili predvsem v visokogorju gozdovi ob začetku meseca odeti v snežni pokrov.

Ob obilnejšem sneženju v brezvetrju lahko teža snega lomi veje. Najbolj občutljivi na težo snega so smreka in bor. Bolj izpostavljeni pa so bukev, javor, lipa, breza ter ostali mehki listavci. Mlajša drevesa javorja ali bukve so ob teži snega podvržena tudi nepovratnemu usločenju, starejša občutljiva drevesa pa lomljenju vrhov in debel ali celo ruvanju na nagnjenih terenih.

KUMULATIVNA VODNA BILANCA od 1. 10. do 31. 12. 2010 v primerjavi s povprečjem

TEMPERATURA IN STANJE TAL

Snežni pokrov ob koncu decembra je bil v večjem delu Slovenije debel le nekaj centimetrov, le na Gorenjskem, v Beli Krajini in v višjih predelih je bila debelina snega večja, na Kredarici 365 cm . Kmetijska tla so tako večinoma slabo zaščitena pred niskimi temperaturami zraka, saj so temperature tal sledile spremembam temperature zraka. Na izpostavljenih legah so temperature tal v setveni globini padle na $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$.